

KURJER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 15 Grudnia r. s. 1820 roku

Obserwacje	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry	Gonia w polie
meteorologi- czne.	dn. 13 średnia.	27 cal. 11,75 lin.	- 13,42 stopni	Pół. Zach.	Pogoda
	dn. 14 średnia.	28 -- 0,85 --	- 12,92 --	Pół. Zach.	Pogoda
	dn. 15 godz. 6	28 -- 1,6 --	- 10, --	Pół. Wschod.	Śnieg

WIADOMOŚCI KRAJOWE
W I L N O.

Po tylu stratach, które kraj ponosił w latach ostatnich, przez śmierć członków tutejszego uniwersytetu, nowej, równie nieodżałowanej, doznał, w osobie ś. p. *Zacharyusza Niemczewskiego*, radcy kollegialnego, profesora zwyczajnego matematyki wyższej.

Urodzony w Xięztwie Zmudzkiem, po ukończeniu nauk w szkole akademickiej króskiej, wszedł do seminarium nauczycielskiego, przy szkole wtedy głównej litewskiej r. 1788; po otrzymaniu stopnia doktora filozofii i nauk wyzwolonych, przeznaczony na nauczyciela do szkoły grodzieńskiej r. 1794; przeniesiony do uniwersytetu na vice-profesora matematyki wyższej stosowanej w r. 1797; po odbytej sześciolietniej podróży do krajów zagranicznych, gdzie od wielu towarzystw uczonych za członka swego przybrany; od roku 1808go ciągle zajęty już pracami publicznego uczenia, w r. 1809 na profesora nadzwyczajnego, a w 1810 na zwyczajnego potwierdzonym został. Od r. 1813 do 1817go był cenzorem książek, a od 1817go przez trzy lata urząd dziekana oddziału nauk matematycznych i fizycznych sprawował. Zakończył życie d. 10 t. m., o godzinie 4tej z południa, po kilkutygodniowej chorobie mając wieku lat 52.

Dnia 12 wieczorem, JW. Biskup i kawaler *Kundzicz*, z licznym duchowieństwem, świeckiem i zakonnem, zaprowadził jego ciało do kościoła akademickiego ś. Jana, na którym znajdował się JW. Rektor z członkami uniwersytetu, gimnazjum i uczący się młodzie.

Nazajutrz od godziny 6tej odprawiali się wigilije i msze śś. przez zgromadzenia zakonne, w liczbie których XX. Bazylianie chcą mieć uczestnictwo w oddaniu ostatniej posługi dla tego męża, pod którego przewodnictwem tyle się młodzie ich zgromadzenia w naukach matematycznych doskonaliło, swoim obrządkiem podobnie nabożeństwo odprawili. Naostatek kler głównego seminarium, odśpiewał wigilije, po których mszą wielką śpiewał WJX. *Kłagiewicz*, profesor uniwersytetu, kanonik katedralny wileński. Po mszy miał kazanie WJX. *Borowski*, kaznodzieja kościoła akademickiego: wystawił w życiu ś. p. *Niemczewskiego*, obraz enotliwego człowieka, chrześcijanina i obywatela, który wszystkie swe usiłowania poświęcał, dla gorliwego dopełnienia obowiązków swojego powołania. Na nabożeństwie znajdował się JW. Rektor z członkami Uniwersytetu, gimnazjum i uczącą się młodzieżą. Publiczności liczne było zgromadzenie. Studenci wynieśli zwłoki jego z kościoła, a wielu z nich towarzyszyło im na mogiły XX. Bernardinów, gdzie w ziemi złożone zostały.

Dobroczynny za życia, uwiecznił pamięć swej enoty, zapisując około pięciu tysięcy rubli srebrnych, na wieczny fundusz dla ubogich uczniów przy szkole króskiej; sto czerwonych złotych na szpital parafii woynuckiej, w której się rodził, i kilkaset rubli na wileński dom Dobroczynności.

Gazeta senacka z dnia 4 grudnia, ogłosiła Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu, o rozciągnięciu urzędzenia handlu tranzytowego między *Odessą* i królestwem polskim w brzmieniu następującem:

Dnia 11 września. Wydane dnia 14 sierpnia 1818 roku o handlu tranzytowym urządzenie, przez które dozwolono wysyłać towary od granic *Moldawii*, *Austrii* i *Pruss* do *Odessy*, i z tego miasta do pomienionych granic, Rozkazuję rozciągnąć i na *Królestwo Polskie*, rozciągając przez to wysyłanie z niego towarów do *Odessy* i z *Odessy* do *Królestwa*, na warunkach w pomienionem urządzeniu opisanych, z przeznaczeniem na wprowadzenie i wyprowadzenie komór *Ustuluzkiej*, *Brzesko-Litewskiej* i *Grodzieńskiej*, a dla przechołu transportów dróg, które wskazane są w rozpisaniu, do tegoż urządzenia przyłączonem, i z naznaczeniem na przychód transportów czteromiesięcznego, a na obrótnie podanie jereków sześciomiesięcznego terminu.

Petersburg, dnia 25 listopada. Radca tajny *Rachmanów* najsławniej mianowany został senatorem.

Hrabia *Bulgary*, pełniący obowiązek sprawującego interessa w *Madrycie*, za odznaczając się jego zasługi i niezmordowaną czynność mianowany został radcą dworu, oraz radcą poselstwa przy missyi madryckiej.

Od kilku już dni używamy przyjemnej pory zimowej. Mrozy nie przechodzą dwunastu stopni *Reamura*. Każdego prawie poranku od godziny ósmey do 10 tak gęsta mgła napelnia powietrzokrąg, iż odziesięć kroków niczego dostrzedz nie można. Koło południa jednak zawsze się wypogadza i czas aż do wieczora już się nie zmienia. W nocy koło jedenaściej i późniey powiększa się zimro do stopni 16 i dalej już się nie posuwa. Przy tém powietrze jest suche i zdrowe a wiatry, które dotychczas panowały, zupełnie ucichły.

— Podpułkownik *Piadyszew*, służący w wojenno typ graficznym depo w wydziale kwatremistrzowskim, ma wydać wkrótce atlas jeografiiczny Cesarstwa Rossyjskiego, królestwa polskiego

go i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, ułożony według najnowszych i najpewniejszych opisów, a przeznaczony dla życzących gruntownie poznać jeografię pomienionych ziem i chcących mieć dobrego przewodnika tak po drogach pocztowych, jak równie też po traktach prywatnych. Ten atlas będzie się składać z 70 kart. Kosztuje na najpiękniejszym papierze rubli assygnacyynych sto. Lecz gdy wydawca, nie ma dostatecznych funduszków do wydania tego dzieła; ogłasza zatem prenumeratę, która przyymuje się w bibliotece do czytania Pana *Flawiliszczykowa* przy *sinim* *moście* i u *xięgarza Pluchart*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 19 grudnia. Wczoraj obchodzono tu Imieniny J. C. Mci W. Xięcia Mikołaja przez nabożeństwo i Te Deum, a oświecenie wieczorem.

J. C. K. Mość, Pan nasz miłościwy, dekretem swoim z dnia 27 listopada (9 grudnia) r. b. tak dla ważnych zatrudnień prezesa senatu, jako też dla słabości zdrowia długą pracą służbie krajowej poświęconą starganego, JW. Stanisława Kostkę Hrabie Potockiego senatora wojewodę, od obowiązków ministra prezydującego w kommissyi rządowej wyznań religijnych i oświecenia publicznego łaskawie uwolnić raczył. Nie chcąc jednak N. Pan pozbawiać się całkowicie światła i doświadczenia jego w naradach nad rzeczą publiczną, mianował tegoż JW. Stanisława Hrabie Potockiego prezesa senatu ministrem stanu, z wezwaniem do zasiadania w radzie stanu, mianując w miejsce jego ministrem prezydującym w teyże kommissyi dekretem swoim z teyże samej daty, JW. Stanisława Hrabie Grabowskiego senatora kasztelana.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 10 grudnia. Nie potwierdziła się pogłoska, jakoby Hrabia *Bellegarde*, prezes rady nadworney wojenney, został mianowany wielkorządcą cywilnym i wojskowym w *Medyolanie*.

Słychać, iż dwór francuzki usiłuje zapobiedz wojnie między Austryą i Neapolem.

Zdaje się rzeczą pewną, iż Baron *Frimont*, generał jazdy, obeymie dowództwo woyska austryackiego, przeznaczonego przeciwko *Neapolowi*. Lecz mimo tych wszystkich przysposobień, publiczność tuteysza nie sądzi jeszcze, aby przyszło do wojny, a przynajmniej jest wielkiem podobieństwem do prawdy, iż jesliby rząd neapolitański odrzucił uczynione mu propozycye, woysko nasze nie przejdzie rzeki *Po* przed końcem stycznia.

Potwierdza się wiadomość (pisze gazeta berlińska), iż między innemi propozycyami uczyniono także królowi neapolitańskiemu i tę, aby był obecny na układach monarchów względem interesów tyczących się krajów jego. Zdaje się atoli, iż przemagająca w *Neapolu* strona nie dozwoli mu tego skutecznioć. Konstytucya hiszpańska, którą Król *Ferdynand* zaprzysiągł, zabrania monarsze podróży za granicę, bez wiedzy parlamentu.

Opawa, dnia 11 grudnia. Przybywszy tu dnia 5 b. m. Wielki Xiążę Rossyyski *Mikołaj*, stanął w domu Barona *Gastheimb*, a po krótkim odwiedzeniu N. Cesarza *Alexandra*, powitał zaraz NN. Cesarstwa austryackich. Naza-

jutrz przyjął wspomniony W. Xiążę hołd uszanowania od oficerów i członków stanów.

Arcy-Xiążę *Rudolf*, kardynał i arcy-biskup ołomuniecki, zwiedził dnia 7 b. m. muzeum tuteysze, i kilka sztuk do zbioru ofiarował. W przeciągu 9 dni dał w różnych kościołach bierzmowanie 10,244 osobom.

Dnia 8 b. m. przybył tu z *Paryża* Hrabia *Pozzo di Borgo*, generał i poseł Rossyyski przy dworze francuzkim, a dnia 4 b. m. zjechał tu z *Warszawy* Hrabia *Sobolewski*, minister sekretarz stanu Królestwa Polskiego.

KRÓLESWO OBOJEJ SYCYLIJ.

Oto jest urzędowa nota ministra spraw zagranicznych Króla Obojej - Sycylii, rozesłana w imieniu jego wszystkim dworom europejskim.

Neapol dnia 1 października.

„ Król Obojej-Sycylii, ponowiwszy w obliczu parlamentu narodowego uroczystą przysięgę zachowania nowey umowy towarzyskiej, która dobro dynastyi jego wspólnem uczyniła z dobrem ludu jego, mniema, iż jest najpierwszą i najważniejszą powinnością jego użyć wszelkich środków, przez któreby dzieło swoje ustalił i zachował od zamachów, jakieby rachuby mylane polityki wzniecić mogły. A przeto, rozkazał Król niżej podpisanemu ministrowi swojemu do spraw zagranicznych, żeby przesłał niezwłocznie Xięciu *Metternichowi* ministrowi spraw zagranicznych N. Cesarza austryackiego, Króla węgierskiego i czeskiego, następujące pismo:

„ Odtąd, jak Król postanowił wspierać jednomyślnie ludów jego życzenia przyjęciem dla krajów swoich konstytucyi hiszpańskiej, najpierwszem staraniem jego było uwiadomić gabinet wiedeński, z którym jedynie ma umowy, o okolicznościach, które ten wypadek zrzędziły, i razem zapewnić go, iż tenże wypadek nie zrzędzi najmniejszey zmiany w stosunkach przyjaźni i dobrego porozumienia; trwającego szczęśliwie między dwoma dworami. Chlubne poselstwo w tey mierze poruczono Xięciu *Cariati*; lecz wszelkie w dopełnieniu go usiłowania jego były bezskuteczne, bo minister austryacki pod rozmaitemi pozorami odmówił wytłumaczenia się względem wypadków neapolitańskich. Fatalne uprzedzenie opanowało już było umysł jego, i oświadczył się wyraźnie przeciw polityczney zmianie naszej wprzód, niżeli mógł powziąć oniey sprawiedliwe zdanie, i prawie za pierwszą oniey wieścią, która go doszła. Król nasz pragnąc oświecić dwór wiedeński o rzetelnym stanie interesów naszych, napisał sam czempredzey do J. C. Mości, swego siostrzeńca i zięcia, a Xiążę *Mikołaj Serra-Capriola* miał zlecenie oddać list królewski N. Cesarzowi, i donieść ministrowi austryackiemu o przeznaczeniu Xięcia *Gallo* na poselstwo w Wiedniu, na miejsce Xięcia *Ruffo*, który przez niewymówione niezemniepostuszeństwo rozkazom rządu utracił zaufanie monarchy i narodu jego. Na nieszczęście, poselstwo Xięcia *Serra-Capriola* nie było szczęśliwsze od poselstwa Xięcia *Cariati*. Odpowiedziano mu, iż N. Cesarz nie sądzi się obowiązany odpowiedzieć na list Króla dlatego, iż mago tylko za poufny, i zaraz posłano z kancelaryi austryackiey na granicę rozkaz nie dopuszczenia Xięcia *Gallo*, aby jechał do Wiednia. Jakoż poseł ten, opatrzoney wierzytelny i poufny listem Króla swego do Cesarza, musiał zatrzymać się w *Klagenfurcie*; a gdy przesłał ministrowi austryackiemu przełożenie względem tak nieprzyzwoitego obey-

ścia się z sobą, odpowiedział mu Xiążę Metternich w nocy pod dniem 2gim września, iż po podkopaniu do gruntu gmachu towarzyskiego, i zagrożeniu razem bezpieczeństwu tronów, tudzież trwałości uznanych konstytucy, i spokojności ludów, N. Cesarz działałby przeciw zasadom, które wziął za niezmiernie dla siebie prawidło, gdyby wysłuchał zleceń Xięciu Gallo danych. Wyznać należy, że im kto bardziej zastanowi się nad tém wyrażeniem, tém trudniej mu znaczenia jego dōyść przyydzie, jeżeli dobrą wiarą, i bez uniesienia się namiętnością zechce zdarzenia neapolitańskie rozważyć. Gdy Król, wolny w swoim pałacu, wpośród swej rady, złożonej z dawnych jego ministrów, przedsięwziął zadość uczynić powszechnemu życzeniu ludów swoich, nadając im rząd lepiej zastosowany do ich potrzeb, zgodniejszy z oświeceniem wieku terażniejszego, a który nadałby im wcześniej, gdyby życzeń ich nie tająono przed nim; gabinet wiedeński mniema, iż gmach towarzyski jest w podstawie podkopany!

„Gdy słuszność praw służących panującej u nas rodzinie powszechną wolą narodu głośno przyznała, zapewniła i zatwierdziła; gdy tenże naród w pierwszych chwilach polityczney odmiany okazał Królowi i rodzinie jego głębokie uszanowanie i zupełne poświęcenie się dla nich; utrzymują, że bezpieczeństwo tronów jest zagrożone. Gdy całemu świątu wiadomo, żeśmy aż do skrupułu okazali uszanowanie dla praw, niepodległości i ustaw innych narodów, nie chcąc mieszać się w żaden sposób do interesów Benewentu i Pontecorvo leżących w królestwie naszym, i że mieszkańcy ich usilnie prosili Króla, aby ich do monarchii Obojey-Sycylii przyłączył, i gdy dopełniając co do głoski uciążliwy warunek, który na nas okoliczności włożyły, wypłacamy raciełnie Xięciu Beauharnois 5 milionów franków, które nasz rząd obowiązał się płacić, twierdząc, że uznane ustawy, i spokojność ludów są w niebezpieczeństwie! szczęściem, iż te okoliczności tak są wiadome, że onich wątpić nie można, i że przekonaliśmy w tej mierze samże gabinet wiedeński. Jakoż, po porozumieniu się Xięcia Metternicha z Xięciem Cimitile, użył on przeciw niemu inney już, a nie tej, broni. Zdaniem Xięcia Metternicha, Węglarze (Karbonar) są jedynymi sprawcami zdarzeń w Neapolu, zmusili wolę Króla i narodu, podniecili wojsko do buntu, i wykrzyknęli niedoładną konstytucyą, bo niebędącą żadną rękomyą. Takie to są nowe zarzuty, które minister austriacki Xięciu Cimitile przeciw polityczney zmianie naszej uczynił. Rozważmy je spokojnie i bez złości.

„Gdy jaka sekta lub fakoya otrzymuje przemocą jakie nadania, naturalną jest rzeczą, iż prędzej czy później tworzy się opozycya, że nabiera siły, a niekiedy nawet przewagi nad stroną triumfującą. U nas przeciwnie; zamiast najmniejszego śladu niezgody, widać ścisłą i doskonałą jedność w uczuciach, zasadach i chęciach. Nieograniczone poświęcenie się dla Króla i dynastyi jego; niezłomne przywiązanie do rządu konstytucyynego, i postanowienie bronięcia go do upadłego, oto jest polityczney wiary wyznanie wszystkich mieszkańców Obojey-Sycylii, od czego nie wyłączamy nawet palermitanów. Wyjąwszy to, co u nich zaszło; żaden gwałt, żaden opór nie narużył spokojności królestwa; rozkazy rządu są szanowane; sprawiedliwość jak należy szafowana, podatki płacone, karność w wojsku zachowana, wolność osobista i zdań w zupełney swej mocy; a jeśli przesadzona gorliwość

jakie uchybienia rządziła, te na głos silnego i oycowskiego rządu już zniknęły. Wybory deputowanych do parlamentu, tento nieomylny termometr ducha publicznego, dostatecznie dowiodły, iż cały naród jednakim technie duchem, i uczuciem przywiązania do dobra swego. Ludzie znakomici cnotami, usługami i talentami, wybrani są od jednego do drugiego końca królestwa, do wyobrażenia narodu. Nie masz żadney różnicy w zdaniu względem ich wyborów; najlepsi obywatele uzyskali pierwszeństwo. Czyliż więc można żądać lepszego dowodu, że nie żadna sekta zmianę naszą polityczną rządziła? Ci, którzy najpierwey za nowym porządkiem rzeczy odkazywali się; ci, których sława sprawcami polityczney odmiany naszej ogłosiła; nie byli wyłącznym przedmiotem wyborów. Czyliż kto mniema, iż, gdyby ta odmiana była jednie dziełem sekty, fakoya ta nie domagałaby się, aby jej naczelnicy najpierwsze mieli znaczenie między reprezentantami narodu? Mocniejszy jest dowódem przeciw rzuconey w Europie opinii, iż rząd u nas zostaje pod wpływem sekty, jest wielki przykład umiarkowana i tolerancyi, jaki daliśmy ucywilizowanym narodom, pozwalając poselstwu i konsulom austriackim u nas sprawować bez przeszkody polecone im urzędowanie, a to, kiedy nasz poseł zatrzymany był w Klagenfurcie, i nasz konsul odesłany z Medyolań, jedynie na samo uwiadomienie go przez policyą. Gdyby nasz rząd mniej miał w sobie mocy, gdyby go fakoya jaka, której namiętności zawsze są porywcze i nieuśmierzone, ujarzmiła, zdołałaby powściągnąć wybuchnienie dumy narodowej, oburzoney obywatelom takowem? Co się tyjeze wad, jakie minister austriacki konstytucyi hiszpańskiej zarzuca, uczynimy naprzód uwagę, iż żadne obce mocarstwo nie ma prawa pochwalania lub ganienia trybu rządu, jaki niepodległy monarcha do krajów swoich zastosował; a potem, gdyby wypadło sądzić o gruntowności rządów z ich konstytucy, tedy nie należałoby w terażniejszey epoce podawać do rozwiązania zapytania, czy tę gruntowność samowolny tryb rządu lepiej, niż systemat konstytucyynny, zabezpiecza. Może mieć konstytucyja hiszpańska wady; wszakże jej zasady mają piętno rozumu i cnot wszystkich; a naród ma widoczny interes wydoskonalenia ustaw swoich, tém bardziej, iż Król przyymując tę konstytucyą, zostawił parlamentowi narodowemu moc czynienia w niej odmian. Niechże więc gabinet wiedeński zaspokoi się co do tego punktu, bo my sami mocno pragniemy taką gruntowność i trwałość rządowi naszemu nadać, jaką dzieło ludzkie mieć może, w przekonaniu, iż najpierwszą dobrocią rządu konstytucyynego jest zaważować kraj od wzruszeń; jakie równie despotyzm jak i swawolna wolność rządząją. Mądrość szanownych ludzi, których naród wybrał reprezentantami swoimi, wsparta szczerością i oycowskimi uczuciami Króla, jest pewną rękomyą, iż naszego w tej mierze zapewnienia nie zawiodą wypadki. (Tu przystąpił minister neapolitański do rozbioru wiadomego artykułu traktatu wiedeńskiego z dnia 12 czerwca roku 1815, który się tyjeze król. Obojey Sycylii, a którego przepisów Król powróciwszy na tron dopełnił, lecz nie jest obowiązany wiecznie dopełniać; a potem tak pisze): „Przypuściwszy wrescie, iż ten artykuł jest nazawsze obowiązującym, a zatem, iż miałaby Austria prawo obwiniania Króla o uchybienie onemu; tedy naprzód dowieść należy,

ż zdziałana w kształcie rządu naszego odmiana jest ustawom monarchicznemu przeciwna. My, twierdzimy przeciwnie, że konstytucye ustalają trony, bo zaslaniają Monarchów od wszelkiego pocisku, i słusność ich praw zapewniają. Ale nie jest tu rozprawa nad teoryami, lecz idzie o dowiedzenie, jak to uczyniliśmy, iż w braku wszelkiej innej przyczyny, nie może Austrya składać się umową, która tyce się innych czasów i innych okoliczności, ażeby swoje sprzeciwianie się naszej odmianie polityczney usprawiedliwiła.

Jakąż więc przyczynę mamy naznaczyć postawie, jaką Austrya przeciw nam przybrała? Jaki cel tak znacznego i nagłego powiększenia jej wojska we Włoszech? Dopóki Król mógł mniemać, iż gabinet wiedeński przedsiębiorąc ten krok, miał jedynie na celu utrzymanie dobrego porządku i wewnętrzney w krajach swoich włoskich spokojności, szanował on prawa, służące każdemu mocarstwu, robienia u siebie tego wszystkiego, co mu się najstosowniejsem zdaje. Ale od chwili, jak dwór wiedeński uporczywie odmawia wejścia w wytłumaczenie się z dworem neapolitańskim, i przyjęcia reprezentantów i agentów Króla Obojey Sycylii, tudzież Cesarz Jmé nie chce odpisać na poufne listy jego; odtąd jak gabinet austriacki rozesał swą notę do mocarstw sprzymierzonych, do ligi niemieckiej, i do rządów włoskich przeciw nowemu porządkowi rzeczy w Neapolu; odtąd nakoniec, jak gazety wiedeńskie i medyolańskie urzędownie przeciw nam powstają; Król uchybiłby uczuciu godności swojej, i temu, co wiernemu walecznemu i ślachetnemu narodowi, którego losy powierzyła mu Opatrzność, gdyby się okazał obojętnym na tak niepojęte postępowanie przyjaznego i sprzymierzonego rządu.

„A przeto, Król Jmé zalecił niżej podpisanemu, ażeby zgłosił się do Xięcia Metternicha z żądaniem wyraźnego wytłumaczenia się względem tego nadzwyczajnego uzbrajania się i postawy Austrii przeciw rządowi neapolitańskiemu, postawy, przeciwney węzłom i uczuciom przyjaźni między obiema dworami. Król, który tyle dowodów serdeczney przyjaźni i przywiązania od N. Cesarza, swojego siostrzeńca i zięcia odebrał, nie wątpi, że objaśnienia w niniejszej nocie zawarte uprząta opaczne wrażenia, jakie złość lub osobiste namiętności nieprzyjaciela spokojności Europy na nim sprawie mogły, i skłonią go do zaniechania nieprzyjacielskich zamysłów i kroków przeciw narodowi, wielkie cnoty jego uwielbiającemu. Jesliby zaś co mogło świetność jego przyćmić, tedy zaiste najwyższe Królestwa Obojey Sycylii przez Austryę. Potomność zaledwieby tej niesłusznosci mogła dać wiarę, zwłaszcza, iż toż samo mocarstwo nie było przeciwnie małym krajom niemieckim, które sobie konstytucye nadały, i że żadnego kroku, przynajmniej publicznego, nie uczyniło przeciw Hiszpanii, za której poszliśmy tylko przykładem.

„Wysokie mniemanie, które Król Jmé powziął o osobistych przymiotach N. Cesarza austriackiego, jest mu pewną rękojmią sprawiedliwości i mądrości jego. Mniema Król, że się nie omyli myśląc, iż rząd austriacki wyudzie z uprzedzenia przeciw nam, i że węzły przyjaźni, łączące nigdy oba kraje; bardziej się wzajemnym obu narodów dobrém umocnią. Ale, jesliby ta nadzieja zawiodła, Król i cały naród

postanowiwszy bronić do upadłego niepodległości królestwa i konstytucyi, tego *palladium* praw swoich i najmocniejszey podpory monarchii, gotowi są raczej zagrzebać się w gruzach oyczyzny, niż poddać karki pod obcej jarmoz. Przykład bohaterzkiego odporu hiszpanów despotyzmowi Napoleona ożywiłby nas w tym razie. A jeżeli gabinet wiedeński odbiera rzetelne doniesienia z Neapolu, nie poczyna za przesadę tego co mu zwiastujemy. Niżej podpisany prosi Xięcia Metternicha, ażeby pokazał tę notę N. Cesarzowi, i przysłał jak najszybciej wyraźną odpowiedź na nią, abyśmy wiedzieli, co mamy sądzić o zamiarach dworu wiedeńskiego. Jestem i t. d.

Podpisano: Xięzę *Campo-Chiaro*.

L O M B A R D Y A.

Piszą z Medyolanu pod dniem 18tym listopada. „Od trzech dni wojsko austriackie jest na stopie wojennej i w gotowości do rozpoczęcia wojny. Oczekujemy jeszcze 40,000 świeżego wojska. Rozporządzeniem z dnia 22go listopada wyprowadzenie koni nie tylko w neapolitańskie, ale i do innych krain włoskich, zabronione.

P A N S T W O P A P I E Z K I E.

Rozesła się w Rzymie ważna wiadomość, iż osady wojskowe w Alessandryi i Turynie wykrzyknęły konstytucyę. Niektórzy prości żołnierze opierali się zrazu, ale wkrótce przez oficerów rozbrojonymi zostali. Wiadomość ta, która tak wielkie na ulicach sprawiła u nas wrażenie, nie jest jeszcze urzędowa; przywiozł ją handlowy goniec z Torlonia. Niektórzy ją nawet mają na fałszywą, zmyśloną jedynie dla wzruszenia i tak już niespokojnych umysłów.

Dnia 8go października uderzył piorun w kościół ś. Jana Laterańskiego w Rzymie, i strząsał kilka pięknych posągów.

T U R C Y A.

Dnia 31go października nowy poseł angielski Pan Frere miał uroczyste wysłuchanie u W. Sultana. Po mianey przez posła przemowie; sam W. Sultán odpowiedział.

Baba Basza, dowodzący wojskiem przeciw Alemu Baszy Janiny, umarł. Zastąpił go teraz Hassan Basza, namiestnik w Negreponcie, człowiek bez najmniejszych talentów i znajomości sztuki wojennej. Basza Janiny zamknął się w zamku, i opiera się dzielnie potężnym usiłowaniom oblegających. Synowie jego są już na miejscu swego wygnania.

Przybył do Nikomedyi nowy poseł perski z wielkiem uzaleniem się dworu swojego, i z żądaniem rychley i nalezney sprawiedliwości za znieważenie małżonki Szacha perskiego roku przeszłego w Erzerum. W podróży przedsięwziętej do ziemi świętej przybyła ona do tego nadgranicznego miasta. Turcy celnicy pod pozorem rewizyi przedarli się aż do namiotu, w którym Monarchini ukrywała się przed wzrokiem całego świata. Zbrodnia ta, której krew nie zdołaby obmyć, na szczęście nie przyszła do skutku; na najpierwszą bowiem wieść o tak zuchwałym i niedoznanym dotąd zamiarze, cały jej orszak wziął się do broni, namiot otoczył, a tak zapobiegł spełnieniu zbrodni. Ciekawi są wszyscy skutku wspomienionego poselstwa.

Wilno dnia 17 Grudnia 1820 roku v. 5.

A N G L I A.

Londyn, dnia 1 grudnia. Słychać, iż ministrowie nie mają już żadnego zamysłu przeciwko Królowej, i wyznaczają jej pałac na mieszkanie, a z rozpoczęciem parlamentu, Lord Castlereagh poda wniosek względem uchwalenia przyzwoitej dla niej pensyi roczney. Wątpią jednak, aby mię jej umieszczono w modliwie kościelney.

W oknach wielu tutejszych mieszkańców, sprzedających wódkę i piwo, widać malowane batelki, na których się Królowa opiera, z napisem: *kropki Królowej na pokrzepienie serca.*

Onegdaj odebrała znowu Królowa 39 adresów, z których jeden był od obywateli w *Brighton*. Oświadczyła deputacyi: *cieszę się iż mieszkańcy w Brighton nie zapomnieli o mnie.* Odpowiedział na to jeden z deputowanych: *możesz się W. K. Mość spuścić na to, iż cię nigdy nie zapomną.* Jedna z licznych chorągwi miała napis: *niech będą dzięki Bogu, ludowi i wolności druku.* Podobało się to bardzo Królowej. Wczoraj podano jej znowu kilka adresów z wielką okazałością. Na jednej chorągwi był napis: *virtue often suffers, when vice goes unpunished.* (Często cnota cierpi, kiedy występki bezkarnie uchodzą).

Donoszą z *Shrewsbury*, iż pewny tameczny obywatel przesłał Królowej w podarunku kawałek pekelfieyszu. Kilka zaś dam zbiera składkę na wielki gustowny budyń, wazący 70 funtów, i ciasto, które mają jej być ofiarowane w dzień Bożego Narodzenia, z stosownym adresem.

Reformatorowie w *Oxford* obeszlą się pogrubiańsku z kilku nauczycielami tamecznego uniwersytetu, i potłukli im okna.

Reformatorowie i stronnicy Królowej napastowali niedawno Lorda *Liverpool*, gdy jechał do majątności swojej *Walmercastle*, gdzie go Pan *Canning* odwiedził.

Gazeta dworska tutejsza napelniona jest adresemami podanemi Królowi od obywateli kilku parafii tutejszych i innych miast. Wynurzają uczucia gniewu, jakie w nich wzbudza zamysł niechętnych i niespokojnych ludzi wzniecania buntu, do czego się także wolność druku, nieznająca żadnego hamulca, przykłada. Oświadczają przywiązanie swoje do monarchy i rządu; przyrzekają starać się wszelkimi sposobami o utrzymanie konstytucyi i praw istniejących. Jeden z tych adresów uchwalono w parafii, gdzie mieszka alderman *Wood*, podpisało go wielu znakomitych obywateli i kupców.

W *Norwich* przyjęto Xiążęcia *York* z wielkim zapalem, gdy jechał do majątności Lorda *Suffield*. Lud wyprzagli konie, ciągnął pojazd. Podobnie przyjęto Xiążęcia *Gloucester*, jadącego przez *Wallingborough* do dóbr Hrabiego *Fitzwilliam*. W drodze spotkało go nieszczęście. Postyjon pędząc wyrzucił pojazd. Musiał Xiążę wyleść oknem, lecz nie miał szwanku. Zatrzymał się 2 godziny, póki innego pojazdu nie sprowadzono.

Gazeta *Times* zbija pogłoskę, jakoby *Bergami* miał przybyć do *Londynu* i objąć znowu urząd swóy szambelana Królowej. Twierdzi oraz, iż

Królowa nie myśli kupić żadney majątności pod *Paryżem*, i że *Bergami* bawi ciągle w wiosce swojej niedaleko *Medyolanu*.

Onegdaj odprawił się tu w kościele *ś. Jerzego* ślub Hrabiego *Errol*, marszałka szkockiego, z Paną *Elizą Fitz-Clarence*, trzecią naturalną córką Xiążęcia *Klarenceyi*. Sam Xiążę prowadził Pannę młodą do ołtarza. Miała bardzo kosztowny i gustowny ubiór, który jej xiężniczki rodziny królewskiej podarowały. Na tym obrzędzie była także Xiężna *Klarenceyi* z nadwornemi swemi damami. Udało się potem towarzystwo do mieszkania Xiążęcia *Klarenceyi* w pałacu *St. James*, gdzie dano śniadanie, na którym się Xiężniczka *Zofija* znajdowała. Jest rzeczą godną uwagi, iż ta córka tak dobrze poszła za mąż, i że wiele znakomitych osob było na jej ślubie, gdy tymczasem inna córka wspomnionego Xiążęcia jest aktorką na teatrze w *Nowym-Yorku*.

Kompania angielska wschodnio indyjska, która przed 200 laty zaczęła interessa handlowe 72ma tysiącami funtów szterlingów (2,880,000 zł. pol.) podzielonemi na akcye, posiada teraz: 21 milionów funtów szterl. w towarach, okrętach i warsztatach; ma 380,000 mil kwadratowych angielskich kraju w Indjach wschodnich, a ludności 60 milionów, rocznego zaś dochodu 17 milionów fun. szterl. utrzymuje 150,000 wojska, w którym jest 118 batalionów piechoty i 16 pułków jazdy krajowców, a tylko 3 pułki piechoty i 6 batalionów artyleryi europeyzyków. Ogromne to i bezprzykładne towarzystwo handlowe, zostaje pod bezpośredniem sterem 24 kupców londyńskich, którzy posiadając akcye w ilości 2000 funt. szt. mogą być obranemi. Dyrekcyja sama jest znowu pod kontrolą rady złożoney z ministrów gabinetowych, i przyjmuje prawa od parlamentu, który jej nadał przywileje.

Xiążęta *York* i *Wellington* przyjęli prawo obywatelstwa w mieście *Norwich*.

Zwycięztwo Królowej obchodzili także w wielu miejscach Kwakrowie.

C H I N Y.

W czasie uroczystości wyprawioney z powodu rocznicy urodzin Cesarza naszego w Pekinie i w zamku letnim *Hinglungshe* nie był między winszującymi trzeci syn jego. Z powodu tego monarcha wydał nazajutrz taki wyrok: „Odprawił *lungshe*, a dziś w *Lungfushe*; ale na żadney nie odebrałem powinszowania od trzeciego syna mojego. Ma on teraz lat 12, ale nadzwyczajnie jest głupi, i bardzo niegrzeczny. Karzę go za to odjęciem mu półrocznego dochodu, a zostające w orszaku jego osoby, uznane być mają za niższe stopniem jednym.”

Kurs wileński na assygnaty od dnia 11, grudnia: rubel srebrny, 3 ruble kopiejek 77½; czerwony złoty nowy rubli 11, kopiejek 50; stary rubli 11 kopiejek 30; imperyał rubli 36, 65 kopiejek.

PRENUMERATA.

W Redakcyi Kuryera Litewskiego przyymuje się prenumerata na pisma następujące:

Kuryer Litewski, na rok z pocztą rubli sr. 14, bez pocztą rubli sr. 9. Na półroka z pocztą rubli 7, bez pocztą, rub. 4 kop. 50; kwartalowie bez pocztą 2 r. 25 kop.

Dziennik Wileński, na rok cały z pocztą rubli sr. 8, bez pocztą rubli 6.

Dzieje Dobroczynności, na rok cały, z pocztą i bez pocztą r. sr. 6.

Pamiętnik Farmaceutyczny, na rok cały, z pocztą rubli 6, bez pocztą rubli 4 kop. 50.

Wiadomości Brukowe, na rok cały, z pocztą rubli 4, bez pocztą rubli 2 kop. 50.

Na wszystkie te dzieła można także prenumerować w sklepie domu Dobroczynności.

U w i a d o m i e n i e.

2. Od opiekuna, przeznaczonego nad majątkiem Szulnikami i Gozo ogłasza się: iż dla wiadomości wszystkich lokatorów majątku Szulnik i Gozo rozdzielonych w roku 1812, a zajęтым w opiekę w roku 1819 mca 8bra 3 dnia, składającego ogół majątku podług inwentarza przezemnie sporządzonego dymów panszczyznowych w obydwóch majątkach 38, czynszowych dymów 11, pustek 9, karczmem 2, gotowego grosza rubli sr. 385, żyta usiewu beczek 33 osmin 4, siana ukossu wozów 168, a największa scheda PP. Wizytek Wileń. w małej tylko części do opłaty należąca; zatym aby lokatorowie mogli kaźden wiedzieć, jakie podatki opłacają się, a jakie potrzeba jeszcze opłacać, postanowilem podać do Kuryera Litewskiego, aby przeczytawszy kaźden mógł być poinformowanym o postępie opłat, jako z różnych gatunków podatki należają, bo jeszcze od roku 1809 do czasu rozdzielu exdywizyi, która przeznaczyła kaźdemu dekretem opłacić a od roku 1812 do roku 1816 nowej rewizyi, także liczy się na ogół, ale w proporcyi swoich dusz kaźden lokator obowiązany za swoje schedę opłacić, a po rewizyi 1816 r. już liczy się na kaźdym poosobny i za kaźdą schedę opłaca się, gdyż niektórzy lokatorowie mieszkając po różnych gubernijach i powiatach, a plenipotenci lub ich zastępcy robią zamitżenia i niedopomagają do przedszej wypłaty, z czegoby i siebie uwolnili zpod opieki i mnie od nieprzyjemnych narażeń, jako mieszkającego o mil piętnaście, na jakowe jeźdżenia potrzeba dużej expensy, a jeśli kaźden przeczytawszy zechce dolożyć staranie w opłacie za swoją schedę, zrobi dogodność skarbowi, siebie spokojnym i mnie uwolnu, bo plenipotenci lub ich zastępcy nie chcą niczym zająć się do umniejszenia spuszczać się jeden na drugiego; jakową opłatę, co wypłacono do daty terażniejszej, wypisuję po szczególe: naprzód, co do exakcyi wniesiono przez opłacanych poszczególe ze sched. za schedę W. Tomasza Korwela, od daty 1816 do 1819 roku, rub. sr. 10 kop. 32 i ass. rub. 378 kop. 19, w dacie 8bra 7 dnia r. 1819 w teyże dacie za Goze ze wszystkich sched rub. sr. 7 kop. 84 i ass. rub. 337 k. 74, maja 29 dnia 1820 r., za schedę Kajetana Lachowicza od roku 1816 po rok 1820 rubli na srebro licząc 66 k. 55, 8bra 29 dnia 1820 r., za

wszystkie schedy Gozy rub. ass. 258 k. 37½ a w ogóle, wszystkiego wniesiono do exakcyi wileń. r. sr. 84 k. 71 i ass. rub. 97½ k. 30½, poszlin wniesionych do powszechney opieki za schedy następnie srebrem W. Niewierowicza rub. 184 k. WW. Traskowskich rub. 41 k. 40, Marjanny Ks. szczyrowey rub. 150 k. 50, W. Jana Klaczkowskiego rub. 152 k. 87½, WW. Cywińskiego i Millowskiego rub. 172 k. 50, W. Antoniego Lachowicza rub. 45, W. Tomasza Reyzera rub. 19 k. 80, W. Mickiewicza rub. 20 k. 25, W. Ludwiki Terleckiej rub. 150 z arendy a przystanych od JW. Horowicza rub. 464 k. 67½ a w ogóle za tę schedę rub. 59½ k. 67½, WW. Buchowieckich rub. 270 k. 29½, W. Męczyńskiego rub. 56 k. 70 a w ogóle rub. sr. 1688 k. 34 opłaconych a jeszcze nieopłaconych na schedach srebrem poszlin na W. Kajetanie Lachowiczu rub. 319 k. 79½, na W. Tomaszu Korwelu rub. 296 k. 55, na Pietrze Kublickim rub. 10 k. 12½, na Justynie Lachowiczu rub. 5 k. 7½, na W. Wędziagolskim rub. 25 k. 20, na Enochu Berkowiczu rub. 75 k. 82½, na Joselu Tobiaszewiczu rub. 10 k. 35, na W. Ludwiku Bulewskim rub. 14 k. 85 a w ogóle należnych do opłaty rub. sr. 303 k. 77, z tych zaś tak opłaconych jako i nieopłaconych podług rozkazu powszechney opieki należy z kaźdey schedy zapłacić procent od daty zapadłego dekretu czyli od roku 1812. Exakcyja wileńska liczy na remanencie po zdetrunkowaniu przez ukaz izby skarbowey w dacie 1820 roku junii 9 dnia przez ukaz dany do exakcyi wileńskiej jeszcze liczy remanentu następnie podatków na wszystkich schedach rub. ass. 1068 kop. 76 i srebrem rubli 524 k. 9 do jakowey opłaty ze schedy WW. Buchowieckich od wyliczenia exakcyi za dusz 17, a W. Tomasza Korwela za dusz 17 od roku 1812 do roku 1816, a reszta co się pozostają, nie licząc wto schedy PP. Wizytek, gdyż ta do opłaty tey ilości nie należy, rozrzucając na ogół wszystkich sched do zapłacenia z przybytymi jeszcze penami do czasu wypłaty, osobną także za rekruta jeśli Zwierzchność nie uwolni za rok 1814 niezdanego, rub. ass. 1097 k. 61½ prócz tego poszlin za kupno Gozy i Szulnik w roku 1805 apr. 28 dnia od Buchowieckiego Platerowey, jeśli Zwierzchność nieuwolni, także wszystkie schedy przez PP. Wizytek zapłacić będą musieli również od Xdua Sakowicza Tomaszowi Korwelowi w roku 1814 jul. 7 dnia poszlin rub. sr. 102 k. 15 i ass. rub. 10 expensu na uzyskanie rezolucyów, opłatę poszlin papieru rub. sr. 36, expensu na przejazd z domu do Wilna z Wilna do Szulnik od daty zajęcia w opiekę do daty terażniejszej i na powrót, siedzenie w Wilnie, najęcie stancyi nie licząc koni rub. sr. 86 k. 30, oczym kaźdego lokatora doszła wiadomości, wypisawszy to wszystko, aby kaźden mógł być poinformowanym a niechciał aby onego schedu zostawała długi czas pod opieką lub zebrawszy się wszyscy lokatorowie sched w opłacie wszystkie należności lub pieniądze przyszlą na opłatę, z niektórych zaś sched zebranych pieniędzy na opłatę w górze wyrażonych, jest zlokowanych pieniędzy w exakcyi wileńskiej rub. sr. 70, do czego własną ręką napisawszy podpisuję się. Dat w Wilnie roku 1820 mca 8bra 11 dnia.

Serwacy Męczyński b. Sędzia Gran. P. W.

D z i e r ż a w a.

2. Puszczą się w trzyletnią lub sześćioletnią dzierżawę od ś. Jana roku 1821 folwark Miniewiczze z awulsem Poniżany o 4 mile od Grodna nad rzeką Niemnem, w gruntach dobrych pszennych i żytnich, z wygodnym i obszernym domem mieszkalnym, porządnym zabudowaniem gospodarskim, i wszelkimi wygodami, dymow włościńskich panszczyznowych 40. W tymże majątku jest więcey 3 włók lasu sosnowego w ogóle do przedania jest w nim drzewo towarne, budowlowe, opałowe i mniejsze, las ten leży o ćwierć mili od Niemna. Tak o dzierżawę folwarku jak i o kupno całkowite tego lasu, można umawiać się i ugodzić w tymże majątku Miniewiczzech naydaley jednak do 1 marca 1821 kontrakt będzie zawarty.

Wilno dnia 17 Grudnia 1820 roku v. s.

z Białegostoku d. 28 listopada, (artykuł nadesłany).

Wybory Szlacheckie przez tydzień w mieście tutejszém trwające, z powszechném zadowoleniem całego tutejszego Obwodu, w dniu 21 przeszłego miesiąca ukończyły się zupełnie. Gorliwa miłość ogólnego dobra i zupełna w zasłużonych urzędnikach ufność, stały się słuszną obywatelom pobudką do utrzymania dawnych urzędników w ich miejscach bez zmiany, aby znane ich współziomkom cnoty, uwiecznione zostały chwałą.

W wzmiankowanym dniu 21 października, po ukończonych już wyborach, JW. Marszałek Obwodu i kawaler *Ciecierski*, dla wybranych urzędników dał obiad, który tutejszy JW. Gubernator, Vice-Gubernator, przytomni tu jenerałowie i inne znakomite osoby zaszczyliły. W czasie obiadu JW. Marszałek podał JW. Gubernatorowi na piśmie tłumaczenie obywatelskich uczuć, które było w następujących wyrazach:

„Jaśnie Wielmożny Hrabio Wołłowiczul Stan Szlachecki Obwodu Białostockiego na te-
 „rażniejsze wybory zebrany polecił mi zło-
 „żyć JW. Gubernatorowi powinszowania ode-
 „branych od Najjaśniejszego Monarchy w ciągu
 „tego triennium znaku honorowego i rangi: a
 „oraz oświadczyć mu wdzięczność za łączenie peł-
 „nienia najakuratniejszego obowiązków wysokie-
 „go jego urzędowania, z dobrem obywateli. Chlu-
 „bi się Obwód Białostocki mając Ciebie, JW. Gu-
 „bernatorze, z pomiędzy grona swojego na tę do-
 „stoynność wyniesionego, i niejaki udział danych
 „ci od Monarchy nagrod dla siebie przyymuje, ja
 „zaś najrzetelniejszém przenikniony jestem ukon-
 „towaniem wynurzając ci takowe najszczerze
 „stanu szlacheckiego Białostockiego Obwodu uczu-
 „cia, i mam honor zapewnić o moim najwyższym
 „dla osoby jego szacunku i upoważnieniu.”

Zupręczył wdzięcznością tak obwodowemu Marszałkowi jako i wszystkim przytomnym obywatelom JW. Gubernator podziękowanie za ich pamięć i przychylnosć w krótkich, lecz nader czułych oświadczył wyrazach. Po czém liczne nastąpiły toasty, i tę wesołą ucztę aż do późney przeciagnęły nocy; a zgoda, poufała przyjaźń, i dobra harmonia, przypominały nam starożytną dawnych Polaków otwartosć, gościnność i braterstwo.

Arendowna Dzierżawa.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż znajdujące się w tutejszey gubernii skarbowe majątki naznaczone do wypuszczenia w arendowną dzierżawę, od dnia 12 apryla 1821 roku, jako to: w mieście Mińsku dom drewniany, z którego pobiera się dochodu rocznego 200 rubli ass. na lat 12, w obwodzie miasta Mińska, osada komarowska z sianożęciami, z której pobiera się rocznego dochodu 205 rubli assyg. na 8 lat; w powiatach: *Wileyskim*: starostwo Nowikowskie, w którym jest domow 14, dusz płci męzkiej 30, żeńskich 26, dochodu rocznego 185 rubli 90 kop. sr. na lat 12. Starostwo Bytkowskie samą ziemię mając, w którym pobiera się rocznego dochodu 63 rubli sr. na lat 12. *Borysowskim*: majątek Jakubowicze, w którym jest domow 10, dusz płci męzkiej 27, żeńskiej 37, dochodu rocznego 352 rubli sr. na lat 12. *Dzisieńskim*: starostwo Borkowskie samą ziemię mając, z którego pobiera się rocznego dochodu 30 rubli sr. na lat 12; *Swiderskie*, w którym jest domow 11, dusz płci męzkiej 24, żeńskiej 34, rocznego dochodu 370 rubli 4 kop. sr. na lat 12; *Sutorowickie*, w którym domow 2, dusz płci męzkiej 5, żeńskiej 6, dochodu rocznego 62 ruble 40 kop. sr. na lat 12; *Bernatowskie* samą ziemię mając, z którego pobiera się rocznego dochodu 71 rubel 20 kop. sr. na lat 12; starostwa brasławskiego folwark Maryanow, w którym jest domow 10, dusz płci męzkiej 21, żeńskiej 31, rocznego dochodu 989 rubli 6½ kop. sr. na lat 12. *Mozyrskim*: starostwo Bnatskie samą ziemię mając, z którego okazano roczne-

go dochodu 16 rubli 25 kop. assyg. na lat 12, w Baraskowieckim starostwie dwa młyny radeński i kamiński, z których pobiera się rocznego dochodu 290 rub. assyg. na lat 12. *Pińskim*: starostwo Saczkowskie, w którym jest domow 6, dusz płci męzkiej 13 żeńskiej 15, rocznego dochodu 145 rubli sr. na lat 12; *Wulwickie*, w którym jest domow 2, dusz płci męzkiej 5, żeńskiej 6, dochodu rocznego 23 rubli sr. na lat 12; starostwa samą ziemię mając, jako to: *Suszyckie*, z którego pobiera się rocznego dochodu 49 rnbli 50 kop. sr. na lat 12; *Czerniachowskie*, z którego dochodu rocznego 17 rubli sr., i *Załużskie*, z którego rocznego dochodu 36 rubli 45 kop. sr. na lat 12; starostwo *Berezeckie*, w którym domow 9, dusz płci męzkiej 16, żeńskiej 15, dochodu rocznego 140 rubli sr. na jeden rok; *Plotnickie*, w którym domow 6, dusz płci męzkiej 14, żeńskiej 10, dochodu rocznego sr. 161 rub. 12 kop. i assyg. 15 rub. na jeden rok; *Rudkowskie* samą ziemię mając, z którego okazano rocznego dochodu 83 rub. 90 kop. sr. na lat 9. *Bobruyskim*. woytowstwo *Załużskie*, w którym jest domow 95, dusz płci męzkiej 259, żeńskiej 249, rocznego dochodu sr. 1437 rub. 5½ kop. i assyg. 919 rub. 98½ kop. na lat 12, i starostwo *Strajewskie* samą ziemię mając, z którego okazano rocznego dochodu 15 rub. sr. na lat 9. Zatem życzący wziąć w dzierżawę wspomniane majątki, zechcą przybyć do Mińskiej Skarbowey Izby dla targow na terminy następującego 1821 roku, w czasie mińskich kontraktow w miesiącu marcu, pierwszy dnia 10, drugi 12 a trzeci ostateczny 14 z prawnymi ewikcyami, odpowiedniemi dwóletniemu dochodowi. Dnia 1 grudnia 1820 roku. Sekretarz F. Arcimowicz

P o d r a d.

1. Od Mińskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: iż za liczącą się niedoinkę więcey 14 tysięcy rubli, na byłych dzierżawcach Mińskiego piwnego i miodowego odkupu, żydach, a mianowicie: *Icece Ickowiczu Faynie wielkim, Icece Mowszowiczu Faynie małym, Leybie Notowiczu Giecowiczu, Icece Abelowiczu, Piniesie i Blumie Wilenkinie*, będąc przedawac się z publicznego targu ruchome i nieruchome wspomnianych żydow majątki, w mieście Mińsku znajdujące się; zatem życzący nabyć te majątki, zechcą przybyć do tego rządu na terminy naznaczone: dla majątkow nieruchomych następującego 1821 roku, dnia 12 januaryi, 18 februaryi i w czasie kontraktow dnia 8 marca a na przetarg dnia 9 tegoż mca; dla ruchomych zaś majątkow także w czasie kontraktow dnia 8 marca, gdzie za przybyciem będą mogli widzieć zrobione tych majątkow opisanie i cenę. Dnia 29 nowembra 1820 roku. Sekr. Felicyan Arcimowicz.

1. Od rządu gubernialnego Mińskiego ogłasza się: iż za skarbowe różnego nazwania niedoinki, liczące na byłych 2gię gildy kupcach *Kananelsonach*, w ogóle rubli 2,454 kop. 21½, będąc przedawac się drewniane domy matki ich żydówki *Ilki Kananelsonowey*, znajdujące się w mieście *Bobruysku*; zatem życzący nabyć takowe domy, zechcą przybyć do tego gubernialnego rządu na terminy naznaczone następującego 1821 roku: pierwszy dnia 9, drugi 10 mca marca, a trzeci za trzy miesiące od dnia wydrukowania w gazetach ogłoszenia, gdzie za przybyciem będą mogli widzieć opisanie tych domow z ich wartością. Dnia 4 decembra 1820 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

1. Od rządu gubernialnego Litewsko-Grodzieńskiego ogłasza się: iż tutejszey gubernii w mieście *Slonimie* znajdujący się dom muiowany żyda *Chaima Owsiejowicza Landy*, oddany w ewikcyę za nieakuratnego dostawczyka skarbowego podradu, z ptu *Nowogrodzkiego horodyskiego żyda Wulfa Wilbiszewicza*, naznaczony z publicznego

targu na sprzedaż; dla nabycia którego wzywają się życzący, którzy mają przybyć dla targów na terminy: dnia 11 i 17 miesiąca styczni następującego 1821 roku, do Słomskiego miejskiego ratusza, a na ostatni termin do tego gubernialnego rządu za trzy miesiące od dnia wydrukowania ogłoszenia, które później nastąpi w St. Petersburgskich lub Moskiewskich gazetach; przy tem uwiadamia się, iż dom ten oceniony jest do 25 tysięcy rubli assygn. Dnia 3 decembra 1820 roku. Ex-pedytor Krupowicz.

Sądy Exdywizorskie.

1 Za dekretem Sądu Gł. Wileń. 2go wremiennego Depart. w roku 1819 decembra 22 d. ferowanym, Sąd poprawczo-exdywizorski na dopełnienie satysfakcyi dla wierzycieli W. Stanisława Poźniaka b. Pisarza Ziem. Oszm. wyznaczony, w roku swoim na dniu 7. terażniejszego mca decembra oczewiście zapadłym, i w majątności Raczunach Buywidowskich w Pcie Oszm. położoney, ogłoszonym postanowił: ażeby wierzyciele W. Pisarza Poźniaka, którzy świadectw względem wykonania przez ich juramentow dekretem pierwszym Sądu Exdywizorskiego pod rokiem 1810 maja 20 w dobrach Sołach ogłoszonym, decydowanych, na Sądzie poprawczo-exdywizorskim niezłożyli, to jest: Józefat i Barbara Noreykowie, Kazimierz i Krystyna Snarscy, Xawery Packiewicz, Antoni Chądziński Exaktor Oszm., Leon Ongirski, Symon Grodz, Jerzy Grodz, Antoni Łomanowicz i Jan Zwirowicz w stopniu zeszyłych Franciszka i Wiktoryi Narbutow będący, same dopiero wymienione osoby, lub w zdarzeniu którego nieostawiana w życiu ich successorowie, przysięgi na realności summ dekretem Sądu pierwszego Exdyw. w r. 1810 maja 20 d. ferowanym sobie uznane, przed sądami Ziem. lub Grodz. Ptu Oszm. w przeciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia terażn. dekretu wykonali, a w razie jeżeliby ktokolwiek ze stron rzeczonych po dekrete pierwszym Exdywizorskim wykonał jurament i miał w tem wydane sobie świadectwo, ażeby ten też świadectwo przed upływem trzech miesięcy w kancelaryi Ziem. Oszm. zaktywował, w zdarzeniu zaś tego niespełnienia Sąd poprawczo-exdywizorski skutków ammissyi właściwym dochodzić porządkiem samemu debitorowi lub też kredytorom wolność zachował, a w dalszym rozbiórce poruczonego sobie dzieła Sąd poprawczo-exdywizorski mając się stosownie do warunków dekretu Sądu Gł. Wileń. Wremiennego Depart. w r. 1819 xbra 22 zapadłym przepisanych, wyrokiem swoim oczewistym powyżey datą wezwany, z powodu niewystarczenia funduszu debitora na usatysfakcyonowanie wszystkich jego wierzycieli, wszelkie summy późniejsze poczynając od dnia 20 apryla 1807 roku W. Pisarzowi Poźniakowi kredytowane, ad bona reperibilia odesławszy; schedy takowym w późney dacie nastalym wierzycielom tak stawającym jako też niestawającym, pierwszym exdyw. dekretem wydzielone do massy ogólnego funduszu przyłączył, i z onych satysfakcyą dla dalszych wierzycieli W. Stanisława Poźniaka b. Pisarza Ziem. Oszm. prioritatis et potioritatis za sobą mających domierzył, a dla doyscia wiadomości osob. interessowanych powyższe postanowienie przez gazetę Kur. Lit. ogłasza. Dat roku 1820 mca xbra 9 dnia.

Jan Szczepanowicz Pisarz Z. Ptu Osz. Exdyw.

1 Za remissą Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Depart. po skomunikowaniu się z Depart. Gubernii Miń. w r. 1820 8bra 8 dnia nastalą, Sąd Taxatorsko Exdywizorski na usatysfakcyonowanie kredytorow JW. Jana Świętorzeckiego v. Marszałka Ptu Zawileyskiego w dniu 7 xbra terażn. 1820 r. ad fundus majątku Kobylnika w pcie Zawiley. położonego zjechawszy. administracyą ogólnych w Gubernii Wileń. i Miń. położonych funduszw, wymiar onych, komportacyą papierow do kancelaryi Ziem. Ptu Zawiley. na dzień 1 februaryi następnego 1821 r. z persystencyą sześciotygodniową tak na kredytorach jako też i aktorze na koniec

po spełnieniu wszelkich remissą zastrzeżonych prawideł, termin ostateczny do stannosci kredytorow w dniu 18bra następnego 1821 roku przeznaczył, żeby więc o takowem postanowieniu i o terminie ostatecznym każdy z interessowanych i do massy JW. Świętorzeckiego realne stosunki mających był uprzedzonym, pod rygorem amissyi na niestawających prawami i remissą zastrzeżonym przez niniejszą awizacyą uprzedza.

Jan Bieguński Prezydent Exdywizorski, Antoni Komorowski Grodz. Wilkom. Exdyw. Sędzia, Wincenty Jeśman Ziem. Ptu Dzisz. Pisarz Exdyw. Stanisław Karczewski Regent.

Takową awizacyą wolno drukować Sędzia Komorowski.

W Xiegarni Uniwersyteckiej u JÓZEFA ZAWADZKIEGO, znajdują się papiery muzyczne przybyłe świezo z Warszawy, iak następuje:

	R. K.
Kurpiński K. MARS I FLORA Balet ułożony na Fortepiano	90
Lentz H. G. Rondo na Fortepiano zkomponowane i ofiarowane Xiężnie Łowickiej	40
Ernemann M. 8 Waryacyy na Fortepiano z Dumki Rossyyskiej Ichaw Kozak z za Dunaju	40
Suchorzewski (de) 8 Variations pour le Pforte	50
Zöllner K. H. Waryacye na Fortepiano z Opery ŁOKIETEK	50
Kurpiński K. Uwertura z Opery Kalinora na Fortepiano	50
Damse I. Polski Taniec grany na Balu w Dzień zakończenia Seymu Królestwa Polskiego, przerobiony na Fortepiano	15
— Mazurek ze Spiewu Pani CAMPI „o luba pamięci mey pierwszey młodości“ grany na Balu XIAŻĘCIA NAMIESTNIKA w dniu 15 Paździer. 1820 przerobiony na Fortepiano	15
— Walec grany na Balu XIAŻĘCIA NAMIESTNIKA w dniu 15 Paździer. 1820 przerobiony na Fortepiano	15
Grenwald I. Polonez na Fortepiano offiarowany JPannie M. Słowianowskiej	15
Grużewski L. Mazur pour le Pforte dediée a Mad ^{me} la Comtesse Butler	15
Kulakowski I. Polonaise pour le Pforte dediée à M ^r St. Jaworski	15
Lang (Panna Maria) Kotillon na Fortepiano	25
Würfel W. Deux polonaises pour le Pforte comp. et dediées à S. A LA PRINC. ANGLIQUE SAPIEHA	30
Kamieński M. Polonez do Spiewania i do tańca na Pieśń z Opery KOPCIUSZKA „Skromnie postulszna Dziewczynka“ z przygrywaniem Fortepianu	15
Kapliński F. Sześć Mazurków do Spiewania z towarzyszeniem Fortepianu, słowa Antoniego Goreckiego	
N.º 1. Ejno kochane chłopcziska	
2. Nie będę też ronić	— 30
3. Ejno piękna Rózio	
4. My siejemy zboże	
5. Gdzie trawka nad wodą	
6. Byway Zosiu zdrowa	

p. 18 gr. 20; Starozak. Burekowi podradczyko-
wi o zł. p. 41 gr. 20; Star. Szlomie Sobolowi
o zł. p. 63; Podsyndykowi XX. Bernardynów
o zł. p. 9; Sukcessorom Wiskowskiego Sekreta-
rza o zł. p. 10; Sukcessorom zeszłego Mateu-
sza Zabłockiego czyli Kunegundzie wprzód Za-
błockiej Sobolewskiej o zł. p. 44 gr. 20; Sta-
rozakon. Fisielowi podradczykowi o zł. p. 22;
Xiędzu Skapinowiczowi Wikaryuszowi Katedry
wileńskiej o zł. p. 5; Luniewskiemu pisarzowi
Xdza Puzyny o zł. p. 36; Oranowskiego z iz-
by Skarbowey sukcessorom o zł. p. 5 gr. 10;
Wilczyńskiemu adjutantowi o zł. p. 2 gr. 20;
Klimaszewskiemu Burmistrzowi miasta Wilna o
zł. p. 4 gr. 20; Józefowi Nowickiemu o zł. p. 25
gr. 10; Sukcessorom Huzela Assesor. sądu Niż-
szego ptu wileńsk. o zł. p. 19 gr. 10; Sande-
ckiemu Deputatowi o zł. p. 53 gr. 20; Sukces-
sorom Kapitana Choroszczy o zł. p. 32; Szarba-
szewiczowi Kwartalnemu o zł. p. 12 gr. 20; Je-
rzemu Nowickiemu ze Zmudzi o zł. p. 6 gr. 20;
i znowu Gąseckiemu Assesor. o zł. 22; Komisio-
nierackiemu o zł. p. 5 gr. 10; Kolosowskiemu o
zł. p. 11; Zawadzkiemu Sędz. wilkomirsk. o zł.
p. 12 gr. 20; Sukcessorom Rejenta Kurmina o
zł. p. 116 gr. 20; Szweykowskiemu o zł. 8 gr. 20;
Sukcessorom Bychowca Sekr. o zł. 20 gr. 20;
Sukcessorom Heninga Exaktora o zł. gr.
Prezydentowi Howaltowi o zł. p. 207; Re-
jentowi Połańskiemu o zł. p. 27; Antoniemu To-
maszewiczowi o zł. p. 32; Janowi Gieryngowi
kupcowi wileńsk. o zł. p. 18; Antoniemu Gastlo-
wi o zł. 18; Podgurskiemu traktyernikowi o
zł. p. 7 gr. 10; Wielikorodowowi komor. guber. o
zł. p. 9; Krassowskiemu o zł. p. 7 gr. 10; Ad-
wokatowi konsystorskiemu o zł. p. 2 gr. 10; Ka-
rolowi Malewiczowi z Rady mieyskiej wileńsk.
o zł. p. 8; Sukcessorom Porucznika Teczyłow-
skiego o zł. 8 gr. 10; Mateuszowi lokajowi bę-
dącemu u W. Rzeuskiego owoczasowie a teraz
furmanowi wileńsk. o zł. p. 19 gr. 20; Kościat-
kowskiemu Sędz. o zł. p. 8; Janowi Cichano-
wieckiemu o zł. p. 6 gr. 10; Szerszewickiemu
sprawnikowi zawileysk. o zł. p. 5; Sukcessorom
Ludwika Gryfina o zł. p. 5 gr. 10; Siesickie-
mu o zł. p. 5 gr. 10; Sokołowskiemu starszemu
o zł. 3 gr. 10; Xiędzu Kapicowi plebanowi za
rewerse o zł. 16 gr. 10; Świętuchowskiemu o
zł. p. 6 gr. 20; Duszakiewiczowi Adwokatowi
trockiemu o zł. p. 27; Sawiczowi Staroscie o zł.
p. 17 gr. 20; Sukcessorom Kazimierza Raczyń-
skiego o zł. p. 16; Narbutowi Podkom. o zł.
p. 6; Sukcessorom Tamaszewskiego z izby Skar-
bowey o zł. 1 gr. 20; Kolbowi Sekr. o zł. p. 27
gr. 10; Woytkiewiczowi o zł. 12; Chorążego
Zienkowicza sukcessorom o zł. p. 23; Mi-
chałowi Czeszykowi b. Assesor. sądu Niższego
ptu wileńsk. o zł. p. 23 gr. 10; Sukcessorom Mi-
chałowskiego kancelarzysty o zł. 1 gr. 10;
Adolfowi Święcickiemu o zł. 8 gr. 10; Jó-
zefowi Towiańskiemu o zł. 4; Janowi Man-
celmanowi o zł. p. 32; Sukcessorom Szczerbackie-
go Komisarza lazaretu o zł. p. 15; Kajetano-
wi Niewiarowskiemu o zł. 40; Sukcessorom
Wakowskiemu majora o zł. 6 gr. 10; Sekr.
Sokołowskiemu o zł. 17 gr. 25; Marsz. Solta-
nowi o zł. p. 86 gr. 7; Rewkowskiemu Deputat.
o zł. 3; Prokuratorowi massy po zeszłym Kiet-
czewskm o zł. 7; Pawłowskiemu traktyerni-
kowi o zł. p. 92; Cydzykowi audytorowi o zł.
2; Sukcessorom zeszłego Bitnera Sowiern. o
zł. p. 45 gr. 10; Adamowi Eysmatowi o zł. p.

59 gr. 20; Sukcessorom zeszłego Dapkiewicza o
zł. p. 2 gr. 20; Sukcessorom Baranowskiego ko-
misionierackiego o zł. p. 13 gr. 10; Rudekowi
kráwcowi o zł. 6 gr. 20; Franciszkowi Kon-
czy pisarzewiczowi o zł. 49 gr. 10; Sukces-
sorom Chomińskiego o zł. 1 gr. 20; Symo-
nowi Kreszkiewiczowi o zł. p. 39 gr. 10; Mi-
chałowi Szyszkowi Sekr. o zł. p. 19 gr. 20,
Zolkowskiemu Radnemu miasta Wilna o zł. p. 14
gr. 10; Orłowskiemu Onufremu Prezyd. o zł.
p. 27 gr. 20; Antoniemu Wilhańcowi Sekr. z iz-
by Skarbowey o zł. p. 18 gr. 20; Sukcessorom
Grońskiego komisionierackiego o zł. p. 1 gr. 20;
Szukierowi o zł. p. 16 gr. 5; Zambrzyckiemu
Rejentowi o zł. p. 4; Starozak. Oszerowi utrzy-
mującemu pocztę niemenczyńską o zł. p. 6 gr. 20;
Łopaczyńskiemu o zł. 12; Starozak. Zawelo-
wi Peysachowiczowi i Dawidowi o zł. p. 475;
Damazemu Straszewiczowi o zł. p. 102; Miła-
szewskiemu z izby Skarbowey o zł. p. 197 gr. 20;
Krassowskiemu podchorążemu o zł. 68 gr. 10;
Starozak. Michelowi o zł. p. 190 gr. 25; Do-
minikowi Białeckiemu za rewersem o zł. p. 300;
Sewerynowi Deputat. komissyi Kwaterniczey za
biletem o zł. p. 8; Pawłowiczowi z Rządu o zł.
4 gr. 20; Donaykiewiczowi assesorowi sądu
Niższego ptu wilkomirsk. o zł. 11 gr. 10; Staro-
zak. z komissyi Kwaterniczey o zł. 2 gr. 10;
Gudawskiemu z akcyzy o zł. 12 gr. 10; Horo-
dniczemu szawelsk. o zł. p. 5 gr. 10; Starozak.
Michelowi kahalnemu o zł. 3; Szybakowskiemu
o zł. 1 gr. 20; Inczykowi o zł. 2; Ka-
rolowi Malewiczowi z komissyi Kwaterniczey wi-
leńsk. o zł. 11; Butlerowi z Wilkomirza o zł. 5.
Ignacemu Petrykowskiemu Sędz. o zł. 27 gr. 10;
Pławskiemu o zł. 2; Jerzemu Malewiczowi o zł.
8 gr. 10; Zajęczkowskiemu o zł. 2 gr. 15; Sa-
lamonowiczowi o zł. p. 2; Sukcessorom Łaskow-
skiego z komissyi Kwaterniczey o zł. 12 gr. 10.
Pozniakowi o zł. 2 gr. 20; Stanisławowi
Bukatemu o zł. 5; Starozak. Wigderowi Wol-
fowiczowi o zł. 2; Mosiewiczowi o zł. 3; Fabi-
janowi Kościatkowskiemu o zł. p. 141 gr. 20;
Elsnerowi o zł. 3 gr. 10; Romualdowi o zł.
4; Wagnerowi kupcowi wileńsk. o zł. p. 3;
Zahorskiemu o zł. p. 50; Cybowiczowi Deputat.
o zł. 6 gr. 20; Tomaszowi Reyzerowi kupco-
wi wileńsk. o zł. p. 2 gr. 25; Jakubowi Hahn-
owi Radnemu o zł. p. 37 gr. 15; Dawgirdowi
ze Zmudzi w Plemboku mieszkającemu o zł. p. 5;
Pucilowskiemu o zł. 8 gr. 20; Majewskiemu
z Rządu o zł. p. 1; Łukaszewskiemu guverne-
rowi o zł. p. 23 gr. 10; Wołyńskiemu oficya-
liście pocztamtu o zł. p. 25; Hamelowi furma-
nowi o zł. 6 gr. 20; Starozak. Eliaszewi o zł.
p. 70 gr. 20; Kolbowi za kartą; Mituszynowi
za kartą; Malewiczowi za karteczkami 4ma na
inwentacyi umieszczonemi w prózbach sądenia
na każdym poszczególnie summ zawinionych z pro-
centami i expensami prawnymi o rozdzielenie o-
nych na kredytorów żall. oraz oto co czasu spra-
wy proszonym będzie S. Z. Melioratione.

Roku 1820 miesiąca zbra 14 dnia woźny ni-
żey wyrażony świadczę, iż tę kopią pozwu przez
edyktalną cytacyą wynoszącą się z cytacyi Uro-
dzonego Stanisława Holtznera po wszystkich je-
go debitorów przed sąd Ziemiński ptu wileńskie-
go dla jawnienia się do Kuryera gazety Litewsk.
podałem, w dowód niniejszą relacyą własną rę-
ką podpisuję.

Ignacy Maryański Woźny P. W.